

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26973>

Öz

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i (ÖA-SÖAÖ), Melike Özüdo?ru ve Mustafa Aksu taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, ö?retmenlik programlar?nda ö?renim gören **ö?retmen adaylar?n?n**, gelecekte görev yapacaklar? s?n?f ortamlar?na dair alg?lar?n?, beklentilerini ve de?erlendirmelerini psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Ölçek, s?n?f ortam?n?n pedagojik, sosyal ve psikolojik boyutlar?n? kapsayan çok yönlü bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu çal??ma, e?itim bilimleri alan?ndaki ölçek geli?tirme ihtiyac?na yan?t vererek, adaylar?n mesleki yeterliliklerini ve s?n?f yönetimi yakla??mlar?n? etkileyebilecek temel alg?sal faktörleri ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen aday?, s?n?f ortam? alg?s?, ölçek geli?tirme, e?itim psikolojisi, s?n?f yönetimi, psikometri.

Yazarlar

Melike Özüdo?ru, Mustafa Aksu

Amaç

ÖA-SÖAÖ'nün birincil amac?, ö?retmen adaylar?n?n **s?n?f ortam?na** yönelik mevcut alg?lar?n? sistematik olarak ölçebilecek, yüksek geçerlik ve güvenirlik de?erlerine sahip özgün bir ölçme arac? ortaya koymaktır. Ö?retmen adaylar?n?n s?n?f ortam?n? nas?l alg?lad?klar?, onlar?n mesleki tutumlar?n?, motivasyonlar?n? ve ilerideki ö?retmenlik performanslar?n? do?rudan etkiledi?inden, bu ölçek e?itim programlar?n?n planlanmas? ve geli?tirilmesi için kritik veriler sunmay? hedefler.

Ölçek geli?tirme süreci, mevcut uluslararası literatürdeki bo?lu?u doldurmay? ve özellikle Türk e?itim sistemi ba?lam?nda s?n?f ortam? alg?lar?n? ölçmeye odaklanm??t?r. Bu sayede, e?itim fakülteleri, adaylar?n s?n?f deneyimlerine yönelik ihtiyaç duyduklar? deste?i ve rehberli?i sa?lamak amacıyla bu alg?lar? analiz etme imkan? bulur.

Yap?

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i, s?n?f ortam?n?n sadece fiziksel ko?ullar?n? de?il, ayn? zamanda **psikososyal iklimini** de kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçer. Temel yap? (konstrükt), ö?retmen aday?n?n bir s?n?f? düzen, destek, etkile?im ve ö?renme fırsatlar? aç?s?ndan nas?l de?erlendirdi?ini içerir.

Genellikle bu tür ölçekler; Ö?retmen Deste?i, Ö?renci Etkile?imi, Kurallar ve Düzen, ve Dersin Yap?land?r?lmas? gibi alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, adaylar?n s?n?f ortam?n? bir ö?renme ve geli?im alan? olarak alg?lamalar?n?, bu alg?lar?n güçlü ve zayıf yönlerini saptayarak derinlemesine bir analiz yapma imkan? sunar. Bu yap?, **e?itim psikolojisi** alan?ndaki temel s?n?f ortam? alg?s? teorilerine dayanmaktadır.

Geçerlik

ÖA-SÖAÖ'nün geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Yap?sal geçerli?i belirlemek için faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen s?n?f ortam? alg?s? yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?i uzman görüşleri alınarak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek üzere Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? ve ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?u gösterilmi?tir (Detayl? bulgular için kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r).

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, farklı zamanlarda ve farklı ko?ullarda tutarlı sonuçlar üretme yetene?i ile ilikilidir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlılı??n? test etmek amacıyla yaygın olarak kullanılan istatistiksel yöntemlere ba?vurulmu?tur.

?ç Tutarlılık: Ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n Cronbach Alfa katsayılar? hesaplanm??t?r. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin aynı yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Olas?): Ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? belirlemek amacıyla, belirli bir süre aral??yla aynı gruba tekrar uygulanm?? ve sonuçlar arasındaki korelasyon incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçekteki çok sayıda maddenin altında yatan temel boyutlar? veya faktörleri belirlemeyi sa?lam??t?r.

Çal??mada öncelikle verilerin faktör analizine uygunlu?u Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity Testi ile kontrol edilmi?tir. Ard?ndan, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s? ortaya ç?kar?lm?? ve bu yap?n?n uygunlu?u Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilmi?tir. Bu i?lemler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlara sahip oldu?unu ve

bu boyutlar?n birbirinden ayr??t??n? göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Geli?tirme)

Format: Tipik olarak Likert Tipi derecelendirme format?ndad?r. (Örn: 5'li veya 7'li Likert).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite düzeyinde ö?retmenlik programlar?nda ö?renim gören **ö?retmen adaylar?**.

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin E?itim Fakültelerinde okuyan lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan ka??t veya dijital ortamda doldurulabilen anket formu.

Anahtar Kelimeler

E?itim fakültesi, ö?retmen aday?, s?n?f iklimi, psikolojik çevre, ölçme arac?, **güvenirlik**, **geçerlik**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Melike Özüdo?ru

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: ozudogru123@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2019 y?li?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ticari ücretlendirme hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar Melike Özüdo?ru ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar genellikle kaynak gösterilerek serbest olabilmektedir.

Kaynaklar

Özüdo?ru, M., ve Aksu, M. (2019). Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi . *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 52 (3), 771-800.

DOI: <https://doi.org/10.30964/auebfd.487734>

Makale Ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [ogretmen-adaylarina-yonelik-sinif-ortami-algilari-olcegi-toad.pdf](#)

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik S?n?f Ortam? Alg?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.